

04.10.2023

5530/R/21049/23

Asia:

1 KUNNIANLOUKKAUS
PE 14.04.2023
LOHJA

Tapahtuma-aika:
Paikkakunta:

PE 14.04.2023
LOHJA

Asianomistaja:

KAVONIUS, JAANA HELENA

10.09.1966

ASIA: 1

Tapauspäätös:

ASIA: 1 04.10.2023 KOLARI, NIINA
RIKOSKOMISARIO

Asiassa ei ole syytä epäillä rikosta, esitutkintaa ei toimiteta
Tutkinta päätetty.

Perustelu ja sovellettavat
lainkohdat:

POLIISILLE ILMOITETTU ASIA:

Jaana Kavonius teki poliisille ilmoituksen koskien häneen kohdistunutta kunnianloukkausta sekä Totuuspuolue r.p.:n kannattajakorttien keräämiseen kohdistunutta häirintää.

ESITUTKINNASTA JA RIKOS-KÄSITTEESTÄ YLEISESTI:

Esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 1 §:n mukaan esitutkintaviranomaisen on viipymättä kirjattava ilmoitus rikoksesta tai tapahtumasta, jota ilmoittaja epäilee rikokseksi. Lain mukaan kansalaisella on siis lähtökohtaisesti aina oikeus tehdä ilmoitus asiasta, jota hän epäilee rikokseksi. Esitutkintalain 3 luvun 1 §:ssä säädetään myös, että jos poliisille tehty ilmoitus on epäselvä tai puutteellinen, ilmoituksen tekijää on tarvittaessa kehotettava täsmentämään tai täydentämään sitä.

Esitutinnan toimittamisesta säädetään esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä. Lain mukaan esitutkintaviranomaisen on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muuten on syytä epäillä, että rikos on tehty. Tutkinnanjohtaja päättää tarvittaessa siitä, toimitetaanko asiassa esitutkinta ja päätöksen tekemiseen mahdollisesti tarvittavien seikkojen selvittämisestä. Ennen esitutinnan aloittamista esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa selvitettävä esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun rikosepäilyyn liittyvät seikat erityisesti siten, että ketään ei aiheettomasti aseteta rikoksesta epäillyn asemaan ja että asian sitä edellyttäessä voidaan tehdä esitutkintalain 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ratkaisu esitutinnan toimittamatta jättämisestä (esitutkintalaki 3 luku 3 §:n 2 momentti).

PÄÄTÖS:

04.10.2023

5530/R/21049/23

Asiassa ei ole syytä epäillä rikosta, esitutkintaa ei toimiteta.

PERUSTELUT:

Poliisille tehdyn ilmoituksen johdosta poliisin rikosilmoitusjärjestelmään on kirjattu ilmoitus, jossa asianimikkeenä on kunnianloukkaus. Ilmoittaja Jaana Kavonius on lähettänyt laajalla jakelulistalla lukuisia sähköposteja tai tutkintapyyntöjä eri viranomaisille. Osa sähköposteista ja tutkintapyyntöistä on otsikoitu rikosilmoituksiksi tai niistä voi päätellä, että Kavoniuksen tarkoituksena on ollut ilmoittaa poliisille havaitsemastaan tai häneen taikka hänen perheeseensä kohdistuneesta tapahtumasta, jonka Kavonius on kokenut rikokseksi. Kavoniuksen tekemille rikosilmoituksille ja tutkintapyyntöille on ominaista, että ne ovat hyvin pitkiä, polveilevia, vaikeaselkoisia ja niissä yhdistellään asioita tavalla, joka vaikeuttaa asian käsitlemistä. Kavoniusta on aiemmin ohjeistettu rikosilmoitusten teossa ja pyydetty pitämään tekemänsä ilmoitukset ja tutkintapyyntöt selkeinä. Pidän selvänä, että halutessaan Kavoniuksella on myös kyky näin toimia, minkä vuoksi en katso tarpeelliseksi pyytää Kavoniusta selventämään tekemänsä ilmoitusta.

Olen tutustunut Kavoniuksen poliisille toimittamaan materiaaliin. Nyt poliisille lähettämissään sähköposteissa ja/tai tutkintapyyntöissä Kavonius ilmoittaa muun muassa, että hänen perustamansa totuuspuolueen kannattajakorttien keräystä on häiritty; häneen, hänen lapseensa ja hänen assistenttiinsa on kohdistettu henkikirosten ja raiskausten yrityksiä; häneen on kohdistunut törkykirjoittelua ja uhkailua. Lisäksi kyse on korruptiosta ja niin sanotun virkamafian tekemästä järjestäytyneestä rikollisuudesta. Kavonius on toimittanut myös seitsemän kappaletta liitteitä, joista yksi on hänen oma Facebook-päivityksensä; kaksi Facebook-keskustelua, joka koskee virheilmoituksia, joita eri henkilöille on tullut heidän täyttäessään kannattajakortteja; yksi näihin liittyvä virheilmoitus; kahdessa on lista syyttäjistä, poliiseista ja tuomareista, jotka Kavoniuksen käsityksen mukaan ovat syyllistyneet rikoksiin (yhteensä 175 nimeä) ja yhdessä on erilaisia kuvia ja kuvakaappauksia tietokoneen ruuduista.

Rikoslain 17 luvun 1 §:n mukaan julkisesta kehottamisesta rikokseen on tuomittava se, joka joukkotiedotusvälinettä käyttäen tai julkisesti väkijoukossa taikka yleisesti tietoon saatetussa kirjoituksessa tai muussa esityksessä kehottaa tai houkuttelee rikoksen tekemiseen siten, että kehoitus tai houkuttelu aiheuttaa vaaran, että sellainen rikos tai sen rangaistava yritys tehdään, tai muuten selvästi vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta. Rikoslain 24 luvun 9 §:n mukaan kunnianloukkauksesta on tuomittava se, joka esittää toisesta valheellisen tiedon tai vihjauksen siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vahinkoa tai kärsimystä loukatulle taikka häneen kohdistuvaa halveksuntaa, taikka muuten kuin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla halventaa toista. Saman luvun 3 momentin mukaan edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna kunnianloukkauksena ei pidetä arvostelua, joka kohdistuu toisen menettelyyn politiikassa, elinkeinoelämässä, julkisessa virassa tai tehtävässä, tieteessä, taiteessa taikka näihin rinnastettavassa julkisessa toiminnassa ja joka ei selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Yhdessä liitteen kuvista on nelihenkinen miesseurue, joista yksi (punahousuinen) on selin kameraan päin. Ilmoittajan mukaan kyseinen mies on häirinnyt ja uhannut Kavoniusta hänen ollessaan ystävän syntymäpäivillä. Mitään muuta rikosepäilyä tukevaa selvitystä asiassa ei ole annettu, ei liioin

04.10.2023

5530/R/21049/23

mitään selvitystä siitä, keitä miehet voisivat olla tai keneltä asiassa voisi kysyä lisätietoja.

Mitään konkreettisia ja asianmukaisia perusteita Kavoniuksen ilmoittamista seksuaali- ja väkivaltarikosten yrityksistä ei ole toimitettu, joten asia jää puhtaasti väitteenvaraiseksi. Poliisille ei ole myöskään toimitettu rikoksen yrityksen uhriksi ilmoitetun assistentin henkilöllisyyttä. Myöskään muista Kavoniuksen luettelemista rikoksista ei ole esitetty mitään konkreettisia perusteita.

Mistään kuvakaappauksista tai kuvista ei ilmene milloin ne on otettu tai milloin niiden esittämät päivitykset on julkaistu. Niistä ei myöskään ilmene kenelle tai kenen seinälle ne on julkaistu. Näin ollen myöskään niiden vanhenemista tai kontekstia on mahdotonta arvioida. Nämä ovat seikkoja, jotka ovat ensiarvoisen tärkeitä arvioitaessa kunnianloukkaus-tunnusmerkistön täyttymistä. Erilaiset seksuaalissävyytteiset kuvakaappaukset henkilöltä Tommi Suomela ovat varsin vastaavia, joista Kavonius on ilmoittanut jo vuonna 2022 ja joista on kirjattu ilmoitus 5530/R/26953/22. Tämä tutkinta on edelleen poliisilla avoinna-tilassa, joten asiasta ei ole tarpeen käynnistää tältä osin uutta tutkintaa vaan tutkintaa jatketaan edellisen ilmoituksen perusteella. Muilta osin kunniaa loukkaavana ilmaisuna voidaan pitää Pasila TV-sarjasta lainattua Rauno Repomiehen kuvaa, jossa Repomies & hahmoaan lainaten & huutaa: &Lääkitys!!! Ihmiselle!!!&. Päivityksen alla on yksittäinen päivitys, jossa niin ikään Repomiehen vuorosano on kirjoitettu: &Lääkkeet!&. Tämän voidaan katsoa implisiittisesti sisältävän väitteen tai vihjauksen henkilön lääkityksen tarpeesta tai niiden ottamatta jäämisestä. Tätä voidaan pitää rikoslain 24 luvun 9 §:n 2 kohdan mukaisena halventavana ilmaisuna. Edellä sanotusti mistään ei suoranaisesti ilmene mihin kyseiset päivitykset on tehty ja koskevatko ne edes ilmoittajaa. Konteksti jää joka tapauksessa täysin avoimeksi. Kokonaisuutena arvioiden, huomioon ottaen erityisesti Kavoniuksen oma varsin runsas, värikäs, poleeminen ja mielipiteitä herättävä esiintyminen sekä poliittinen ja julkinen toiminta, ei tätä & osin satiirista ja sarkastista & ilmaisua voida nähdäkseni pitää käsillä olevissa olosuhteissa sellaisena, että se ylittää sen mitä voidaan pitää hyväksyttävänä. Näin ollen katson, ettei asiassa ole syytä epäillä kunnianloukkausta.

Julkisena kehottamisena rikokseen voitaisiin pitää ilmausta &Raiskatkaa jaana.&. Ollakseen rangaistava tällaisen kehotuksen tulisi tapahtua siten, että se joko aiheuttaa vaara, että sellainen rikos tai sen rangaistava yritys tehdään, tai muuten selvästi vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta. Katsonkin, että nyt puheena olevassa tapauksessa ei ole käsillä tunnusmerkistön edellyttämät olosuhteet vaan kommenttia on pidettävä enemmänkin harkitsemattomana ja alatyylisenä, huonoa käytöstä osoittavana, tunteenilmaisuna kuin vakavasti otettavana kehotuksena rikokseen. Näin ollen katson, ettei asiassa ole syytä epäillä julkista kehottamista rikokseen. Muilta kuin edellä kirjatuilta osin katson, että kuvakaappauksista ei ilmene sellaista, että niiden suhteen olisi syytä arvioida rikostunnusmerkistön täyttymistä vaan ne on katsottava kärjekkyydestään huolimatta sananvapauden suojaamaksi mielipiteenilmaisuksi.

Rikoslain 14 luvussa rikoksista poliittisia oikeuksia vastaan säädetty koskee suurimmalta osin yleisiä äänestyksiä tai yleisiä vaaleja. Kyseisen luvun 7 §:n mukaan yleisillä vaaleilla tarkoitetaan tässä luvussa eduskuntavaaleja, presidentinvaalia, aluevaaleja, kuntavaaleja ja europarlamenttivaaleja sekä

yleisiä kirkollisia vaaleja ja yleisellä äänestyksellä tarkoitetaan tässä luvussa valtiollista kansanäänestystä sekä hyvinvointialueen ja kunnan kansanäänestystä. Näistä ei kannattajakorttien keräämisessä ole kyse. Luvun 5 §:n mukaan poliittisten toimintavapauksien loukkaamisesta on tuomittava se, joka väkivallalla tai vakavan vaaran toisen hyvinvoinnille käsittävällä uhkauksella estää toista ilmaisemasta mielipidettään yleisistä asioista niitä varten tarkoitettussa kokouksessa tai muussa tilaisuudessa taikka tiedotusvälineessä tai muuten julkisesti, osallistumasta yleisiä asioita varten järjestettyyn kokoukseen, kulkueeseen tai muuhun tilaisuuteen tai perustamasta yhdistyksen yleisiä asioita varten taikka liittymästä tai kuulumasta sellaiseen tai toimimasta siinä. Kavoniuksen kuvaamassa tilanteessa kyse ei ole väkivallan käytöstä puolueen rekisteröimisen estämiseksi vaan enemmänkin jonkunlaisesta mahdollisesta tietojärjestelmän häirinnästä, joka on kriminalisoitu rikoslain 38 luvun 7 a §:ssä. Pykälän mukaan tietojärjestelmän häirinnästä on tuomittava se, joka aiheuttaakseen toiselle haittaa tai taloudellista vahinkoa dataa syöttämällä, siirtämällä, vahingoittamalla, muuttamalla tai poistamalla taikka muulla niihin rinnastettavalla tavalla oikeudettomasti estää tietojärjestelmän toiminnan tai aiheuttaa sille vakavaa häiriötä. Kyseeseen voisi mahdollisesti tulla myös luvun 8 §:n mukainen tietomurto. Tällöinkin asianomistajana asiassa on nähdäkseni se, jonka tietojärjestelmää on häiritty tai jonka tietojärjestelmään on murtauduttu, tässä tapauksessa siis oikeusministeriö. Luvun 10 §:n mukaan sekä tietojärjestelmän häirintä että tietomurto ovat asianomistajarikoksia. Esitutkintalain 3 luvun 4 §:n mukaan esitutkinta asianomistajarikoksesta toimitetaan vain, jos asianomistaja on esittänyt asiassa rangaistusvaatimuksen. Oikeusministeriö ei ole esittänyt asiassa rangaistusvaatimusta, joten esitutkintaa ei saada käynnistää. Asiassa ei myöskään ole esitetty mitään sellaista konkreettisia ja asianmukaisia perusteluja rikosepäilyn tueksi, että poliisilla olisi syytä epäillä asiassa rikosta. Tarkemmin siitä mistä mahdollisissa virheilmoituksissa voisi olla kyse, ei poliisilla ole tietoa, eikä myöskään toimivaltaa asiaa enemmän selvitettäväksi, vaan asiassa tulee olla yhteydessä oikeusministeriöön.

Poliisille tehtyä ilmoitusta ja toimitettua materiaalia kokonaisuutena huolellisesti harkittuani katson, ettei asiassa ole esitetty riittäviä ja asianmukaisia perusteluja sille, että asiassa olisi mahdollisesti tapahtunut rikos. Katson, että Kavonius tuo poliisille osoitetuissa sähköposteissa ja tutkintapyyntöissä esille omia subjektiivisia näkemyksiä ja sellaisia itse tekemiään johtopäätöksiä, jotka eivät sellaisinaan riitä ylittämään esitutkintakynnystä. Edellä mainittuun vedoten totean, että perustetta varsinaisen esitutkinnan käynnistämiseksi ei ole.

ASIANOSAISTEN HUOMIOON OTETTAVAKSI:

1. Tämä on päätös jättää esitutkinta toimittamatta ja olla saattamatta asia syyttäjän harkittavaksi. Päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla. Päätöksestä voi kannella.
2. Tämä päätös ei vapauta mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta.
3. Asianomistaja saa itse nostaa rikoksesta syytteen, jos esitutkintaviranomainen on päättänyt, ettei esitutkintaa toimiteta tai että se keskeytetään, taikka lopetetaan (ROL 1:14§).
4. Mikäli asiassa ilmenee uutta oleellista selvitystä tai päätös on perustunut

04.10.2023

5530/R/21049/23

olennaisesti puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin, esitutkinta voidaan aloittaa tai esitutkintaa voidaan jatkaa.

5. Poliisin päättämää asiaa voidaan käsitellä sovittelussa tutkinnan päättymisestä huolimatta. Mikäli haluatte viedä jutun maksuttomaan sovitteluun, ottakaa yhteyttä Länsi-Uudenmaan rikos- ja riita-asioiden sovittelupalveluun/Kalliola, sovittelu@kalliola.fi

6. Poliisin päättämää asiaa on mahdollista käsitellä myös Rikosuhripäivystyksessä tutkinnan päättymisestä huolimatta, mikäli olette rikosasian asianomistajana tai todistajana. Mikäli haluatte keskustella rikoskokemuksesta tai saada rikosasiaan liittyvää neuvontaa luottamuksellisesti ja maksuttomasti, ottakaa yhteyttä paikkakuntanne Rikosuhripäivystykseen www.riku.fi. Valtakunnallinen puhelinneuvonta puh. 116 006 ja Pääkaupunkiseudun palvelupiste etelasuomi@riku.fi

ESPOO

04.10.2023

Lisätietoja:

Niina Kolari
Rikoskomisario
0295438240

Päätöksestä on ilmoitettu

- _ Asianomistaja
- _ Rikoksesta epäilty
- _ Muu